

เทศน์เช้า วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ สัจธรรม เวลามีความสุข มีความสุข คนชื่นใจ ใครก็ชื่นชม
ทั้งนั้นนะ ความชื่นชมอันนั้นเขาแลกมาด้วยหยาดเหงื่อและน้ำตา คนจะประสบความสำเร็จของ
เขา เขาต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน เราไปเห็นแต่ยอดภูเขาน้ำแข็งทั้งนั้นนะว่าเขาประสบ
ความสำเร็จๆ เขาแลกมาด้วยหยาดเหงื่อและน้ำตา เขาซ้อมมาเป็นวันๆ เขาทำของเขามา เขาแลก
มาด้วยหยาดเหงื่อและน้ำตา เขาแลกมาด้วยความเพียรของเขา เขาแลกมาด้วยความมุมานะของ
เขา เขาทำของเขาเขาถึงได้ของเขา

ถ้าเราอยากได้ของเรา เราต้องมีความมุมานะของเรา เราต้องมีสติปัญญาของเรา ต้องมี
อำนาจวาสนาของเรา ถ้าเรามีอำนาจวาสนา คุณิ เวลาเขาเป็นมือที่ออกไปไฟฟ้ขึ้นมา เขาบอกเลยว่าเขา
ไม่กลัวใครทั้งสิ้น เจอใครก็ได้ ไม่กลัวใครเลย คำว่า “ไม่กลัวใครเลย” เขามีความสามารถของเขา
สุขภาพกาย สุขภาพใจของเขา เขามีเทคนิคของเขา จิตใจเขานิ่งของเขา เขาสามารถสู้ของเขาได้
ถ้าเขาสามารถสู้ของเขาได้ เขาไม่เคยกลัวใครเลย ถ้าเขาไม่กลัวใครเลย เขาถึงจะมีความสามารถ
ของเขา

ไอนี้ก็เหมือนกัน เวลาพระเราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเรามองค้ความรู้จริงขึ้นมา ถ้า
เรามองค้ความรู้จริงขึ้นมามันกลัวใคร มันไม่กลัวใครหรอก เพราะอะไร เพราะมันมีความรู้จริง มี
อะไรถามมา

หลวงตาท่านพูด เราฟังแล้วมันซาบซึ้ง ถามให้เราจนเสียทีวะ ถามมา ใครมีปัญหามีอะไร
ถามมา ใครมีปัญหากเกี่ยวกับธรรมะ ใครมีปัญหากเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติให้ถามมา ถามให้
เราเสียที ถามให้เราจนเสียทีสิ เพราะมันไม่มีความจนใจ เพราะอะไร เพราะว่ามันไม่มีลับลบคม
ในใจอันนั้นใจ มันทะลุปรุโปร่งไปหมดใจ ถ้ามันทะลุปรุโปร่งไปหมด มันมีความจริงใจ
อันนั้นมันจะกลัวอะไรละ มันไม่เคยกลัวสิ่งใดเลย

แต่ของเรานั้นมีคบอดใจ มันมีคบอด ถ้ามันมีความจริงอันนั้นๆ เขาจะประสบความสำเร็จของเขา เขาแลกด้วยหยาดเหงื่อและน้ำตา ครูบาอาจารย์เราจะประสบความสำเร็จของเราะแลกมาด้วยชีวิต ธรรมะฟากตายๆ ทั้งนั้นนะ แลกมาด้วยชีวิตนะ แต่เวลาปฏิบัติขึ้นไป กิเลสมันปลิ้น มันปลี่ยนแล้วแหละ เอ็งทำไปแล้วเดี่ยวเอ็งจะเจ็บไข้ได้ป่วยนะ ทำไปแล้วเดี่ยวเอ็งจะเป็นเอ็งจะตายนะ

เวลามันจะตาย ขอดูหน้ามันเลย อะไรตายก่อน อะไรตายก่อนเลย ความตายมันเป็นอย่างไร อะไรมันจะดับคืบไปจากหัวใจดวงนี้ ขอดูหน่อย นี่มันเอาความตายเข้าแลกเลยละ ทีนี้เวลาทำงาน หลวงตาท่านพูด ถ้ายังไม่ได้ภาวนา ยังไม่ได้ต่อสู้กับกิเลส อย่ามาพูดนะว่าทำงานหนัก อย่าเพิ่งคุยว่าทำงานหนัก ไอ้คนทำงานๆ เราแลกมาด้วยชีวิตทั้งนั้นนะ ถ้าเราแลกมาด้วยชีวิต แลกมาด้วยสัจจะด้วยความจริงอันนี้ขึ้นมา ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาอยู่ในหัวใจ แล้วมันจะไปกลัวสิ่งใดล่ะ เสายาว ๘ สอก ปักหลักลงไปในดิน ๔ สอก ๔ สอกมันจะเผชิญกับคลื่นลม เผชิญกับโลกธรรม ๘ โลกธรรมกระหน่ำมาเลย กระหน่ำมาเลย มันจะเผชิญกับสิ่งนั้นไง

แต่ของเรานั้นไม่ใช่ เราไปเกาะกระแสน้ำอย่างเดียวนะ อยากรับอยากคืออย่างเขา แต่ขี้เกียจขี้คร้าน ทำอะไรก็ทำไม่จริงไม่จังสัจอย่างหนึ่ง คุณิ เวลาคนเรากล้ามันเป็นคราวที่ว่าไม่มีใครประสบความสำเร็จเลย ใครประสบความสำเร็จคนแรก คนนั้นเขาจะได้รับความชื่นชมมาก แต่ถ้ามีคนประสบความสำเร็จมหาศาลเลย เราก็ประสบความสำเร็จด้วย มันค้ายคืบ มันมีค้ายๆ มีทั่วไปหมด มันไม่เป็นแรงจูงใจใครทำอะไร

นี่ก็เหมือนกัน อำนาจวาสนาของคน เราเกิดในยุคสมัยใด เราเกิดในช่วงใด ถ้าเราเกิดในยุคสมัยของใคร เราทำความจริงของเรา ในยุคสมัย อำนาจวาสนาของคน เวลาอำนาจวาสนาของคน คุณิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเกิดขึ้นมา เอก์ นาม ก็ หนึ่งเดียวไม่มีสอง ไม่มีสอง ไม่มีใครตรัสรู้คู่ เป็นไปไม่ได้ แม้แต่องค์เดียวก็เกือบเป็นเกือบตาย องค์เดียว เราก็รอกันจนหมดยุคหมดคราวกว่าจะได้พบได้เห็นแต่ละครั้งแต่ละหน แล้วมันเป็นจริงขึ้นมา นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหนึ่งเดียวเท่านั้น ไม่มีสอง ไม่มีใครเทียบได้เลย ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

ในการประพาศปฏิบัติขึ้นมา เอก์ นาม ก็ พุคสิ่งใดต้องเป็นสิ่งนั้น เวลาบอกเลย เวลาสุปปพุทธะเป็นพ่อของเทวทัต เวลาไม่พอใจที่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เกื้อหนุน

เทวทัต มาขึ้นขวางๆ จะไปบิณฑบาต ขวางไว้หมดเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกอีก ๗ วันข้างหน้าธรณีสูบ หนีขนาดไหน ไปอยู่ที่ไหนขึ้นมา ถึงเวลาแล้วลงไปธรณีสูบหมด นี่หนึ่ง ไม่มีสอง พุคสิ่งใดต้องเป็นอย่างนั้นๆ

เวลาเขาพูดไปแล้ว สุปปพุทธะเขาก็รู้ของเขา เขาก็เป็นนักรบเหมือนกัน ขึ้นไปบนปราสาท ๗ ชั้นเลย เราไม่ลงไปในดิน มันจะสูบได้อย่างไร สูบได้อย่างไร ถึงเวลาแล้วด้วยความผูกพัน เวลาฆ่าส่วนตัว เวลามันก็มันคนอง มันต้องเขาคนเดียวเท่านั้นที่จะไปปลอบมัน ใหนี่พอถึงเวลาวันที่ ๗ มันคิดเลย มันคิดในกรง เปิดออกมา เปิดหน้าต่าง ทันทิเลย หนึ่งไม่มีสอง เวลาพุดสิ่งใดต้องเป็นเช่นนั้นเลย ถ้ามันเป็นเช่นนั้น เพราะอะไร เพราะความจริงในใจอันนั้น ถ้าความจริงในใจอันนั้น

นี่พุดถึงว่าใครประสบความสำเร็จเราก็ชื่นชมทั้งนั้นนะ แต่ประสบความสำเร็จ ย้อนกลับมาดูเรา ย้อนกลับมาดูนะ ดูที่ว่าเขาประสบความสำเร็จนะ ดูสิ เวลาเขาฝึกซ้อม ชีวิตทั้งชีวิต ชีวิตของเขาไม่มีชีวิตส่วนตัวเลย อยู่กับการฝึกซ้อมอันนั้นตลอดมา แล้วฝึกซ้อมมาแล้วลงไปแสวงหาไปแข่งขันเขาแล้วไม่ประสบความสำเร็จ ไม่ประสบความสำเร็จ ชีวิตทั้งชีวิตนั้นนะ ชีวิตทั้งชีวิตทำแล้วก็ประสบความสำเร็จเท่านั้นเอง

แต่เวลาคนที่ประสบความสำเร็จมีมากน้อยขนาดไหน มันต้องมีอำนาจวาสนามาเหมือนกัน แต่อำนาจวาสนาอย่างนี้มันก็ต้องมีความเพียร พรสวรรค์ๆ มันต้องมีแสวงหา มีการกระทำ ถ้าทำก็เป็นจริงขึ้นมา ถ้าเป็นจริงขึ้นมาเป็นอย่างนั้นนะ ดูสิ เวลานั้นก็พา นักกีฬา บุคคลมันก็เป็นคนคนเดียวนะ แต่เวลานักกีฬาเป็นทีม ที่ว่าทำไมทางตะวันตกเขาชื่นชมเรื่องการกีฬา เพราะการกีฬามันเกิดสปิริต สปิริตของทีม ถ้ามันเกิดสปิริตของทีม สปิริตของทีมมันละมันทำให้ประสบความสำเร็จ แล้วสปิริตมันเข้ามากับสังคมเราได้ไง คนจะอยู่ร่วมกัน มันมีสปิริตขึ้นมา มันมีน้ำใจต่อกัน พอมีน้ำใจต่อกัน มันไม่กระทบกระเทือนไป สิ่งนั้นมันจะทำให้สังคมมันไม่กระทบกระเทือนจนเกินไป มันมีสิ่งรองรับเวลากระทบของสังคมไป

เวลาสังคมมันมีปัญหาขึ้นมา มันกระทบกระทั่งกัน ถ้ามันมีสปิริตขึ้นมา มันเห็นถึงคราวของเขา ถึงคราวของเขา เราเห็นเราไม่ชอบใจ เราไม่ชอบใจ เราก็ต้องยอมรับ ยอมรับ ถ้ามีสปิริตขึ้นมา สังคมมันก็ดีขึ้นมา สังคมมันดี มันดีเพราะน้ำใจนักกีฬา นี่เป็นยาวิเศษ ทำคนให้เป็น

คนดี ถ้าคนดีขึ้นมา เป็นคนดีขึ้นมาเป็นอาชีพได้อีกต่างหาก ถ้าเป็นอาชีพขึ้นมาแล้วมันแสวงหา
อย่างนั้น

เราย้อนกลับมาเรา ย้อนกลับมาเรา เราจะเอาสิ่งจะเอาความจริง เราจะเอาธรรมะ แล้ว
ธรรมะขึ้นมามันก็ต้องประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นความจริงของเรา เวลาไปหาครูบาอาจารย์ หากครู
บาอาจารย์เราไปหาศีลธรรมทั้งนั้นแหละ ศีลธรรมคอยชี้คอยนำ คอยให้กำลังใจ เวลาปฏิบัติไป
หัวหกกันขวิดนะ มีดแปดด้าน ทำสิ่งใดมันก็ไม่ประสบความสำเร็จสักที ทำสิ่งใดไม่ประสบ
ความสำเร็จสักที ศีล สมาธิ ปัญญา เขาบอกถ้ามันมีสมาธิจะมีความสุขๆ ประพฤติปฏิบัติมาจน
ปานนี้มันจะเอาความสุขมาจากไหนล่ะ ความสุขต่อเมื่อจิตมันสงบ มันสุขแน่นอน สุขในตัวมัน
เอง สุขเป็นข้อเท็จจริง มันเป็นวิทยาศาสตร์เลย

วิทยาศาสตร์ เวลาเราดูถูก ดูถูกมากนะ วิทยาศาสตร์มันเป็นทฤษฎี มันเป็นข้อเท็จจริง
อย่างนั้น มันคงที่ตายตัวใจ แต่ธรรมะมันพัฒนาการ โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามิ
มรรค สกิทาคามิผล อนาคามิมรรค อนาคามิผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันวิวัฒนาการ บุคคล
๔ คู่ใจ ที่นี้การประพฤติปฏิบัติขึ้นมา จากปุถุชนคนหนา จากทำสมาธิไม่ได้ ไม่รู้จัก มันได้แต่ชื่อ
ได้แต่ชื่อขึ้นมา ไม่เป็นความจริงสักทีหนึ่ง

เวลาปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าความจริงขึ้นมา ความสุขอันนั้นมัน
มหัศจรรย์ มหัศจรรย์ คนที่ไปสัมผัสสัมมาสมาธิครั้งแรกจะบอก เอ๊ะ! นี่มันคืออะไร นี่มันคือ
อะไร มันแปลกประหลาด มันมหัศจรรย์ ถ้ามันแปลกประหลาดมหัศจรรย์ นั่นแหละความจริง
ของมัน ความจริง ผลของมัน รสของธรรมใจ รสของธรรม รสของสิ่งจะข้อเท็จจริงใจ แต่มันยัง
ไม่รู้จักของมันใจ แต่พอมันบอกนี่เป็นสมาธิ อ้อ! นี่หรือสมาธิ อยากรู้ได้ จบเลย อยากรู้ได้อันนี้ใจ
เป้าหมายใจ จะเอาแต่ผลใจ แต่เราไม่มีวิธีการใจ

วิธีการของเรามันสู่เป้าหมายอันนั้นใจ ถ้าสู่เป้าหมายอันนั้น จิตมหัศจรรย์นัก แล้วมันคิด
คืน มันไม่ฟังใคร แม้แต่เจ้าของมันก็ไม่ฟัง แม้แต่ตัวมันเองก็ไม่ฟัง ตัวเองปรารถนาอยากได้
อยากดี เวลาทำจริงขึ้นมาทำโดยปลิ้นปล้อนหลอกลวง หลอกลวงว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ มันไป
ปลมดเท็จหลอกตัวเราเอง นี่เวลากิเลสมันทำ เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราจะปฏิบัติเอา
สิ่งจะความจริงขึ้นมา แล้วให้กิเลสมันหลอกมันล่อ กิเลสมันปลิ้นปล้อนอยู่ในใจ แล้วก็พุทโธฯ
ต้องฝืนกับมัน เพราะธรรมชาติธาตุรู้ ธรรมชาติธาตุรู้ สสารมันไม่มีชีวิต พลังงานไม่มีชีวิต

แต่เวลาสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ พระสารีบุตรเป็นคนพูดเอง จิตนี่คือพลังงาน แต่พลังงานเป็นธาตุรู้ ธาตุรู้เป็นสันตติสิ่งที่มีชีวิต สิ่งที่มีชีวิตมันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วมันโคจรครบงำไว้ด้วยพญามาร พญามารครบงำไว้หมด เวลาครบงำไว้ เรามาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราศึกษา ศึกษาด้วยอำนาจวาสนาบารมีนะ ด้วยอำนาจวาสนาบารมี

อำนาจวาสนาบารมี หมายถึงว่า พันธุกรรมของจิตเราได้สร้างบุญกุศลของเรามา ถ้าสร้างของเรามา เราถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์ เรามาพบพระพุทธศาสนา คนเกิดเป็นมนุษย์ เยอะแยะเลย แต่เขาไม่นับถือพระพุทธศาสนา นับถือศาสนาอื่น ความเชื่ออื่น ความเชื่อของเขา เขาก็ทำตามความเชื่อของเขา แต่ของเรา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนถึงการสิ้นสุดแห่งทุกข์ ถ้าสิ้นสุดแห่งทุกข์ การสิ้นสุดแห่งทุกข์มันสิ้นสุดที่ใจ ถ้าใจมันสิ้นสุดแห่งทุกข์ เราต้องค้นหาใจของเราให้เจอก่อน ถ้าค้นหาใจเราเจอก่อน ใจมันคืออะไร

สัญญาอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดทั้งนั้น ความรู้สึกนึกคิดด้วยความอยากๆ ความอยากแต่ มันมีพื้นฐานด้วยอำนาจวาสนาบารมีไง ถ้าอำนาจวาสนาบารมีอันนั้นมาศึกษาๆ ศึกษา เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราถึงต้องมีสติมีปัญญา ต้องฝึกกันไง ฝึกที่ธรรมชาติของมัน พลังงานมันส่งออก พลังงานมันจะคิด มันเสวยอารมณ์ มันไม่ใช่เสวยอารมณ์ มันเป็นสายใยของมันเลย มันเป็นปัจจัยการ มันเป็นธรรมชาติของมันอยู่อย่างนั้นนะ แล้วเราจะหยุดมัน เราจะหยุดมัน พุทโธๆ สิ่งของมันจะไปตามที่การกระทำของมัน เราฝึกไว้ด้วยคำบริกรรมพุทโธ เอาพุทโธเข้าไป สอดแทรกไว้ สอดแทรกจิตให้มันพาดพิงพุทโธไว้ พุทโธๆ พุทธานุสติ พุทธานุสติ เวลามันสงบเข้ามาโดยข้อเท็จจริงขึ้นมา “อันนั้นมันคืออะไร อันนั้นมันคืออะไร” แต่ถ้ามันไม่สงบนะ “ว่างๆ ว่างๆ” มันว่างตามของมันไปไง นี่พูดถึง

นี่ไง ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงๆ ถ้ากิเลสมันไม่ปลิ้นปล้อนหลอกลวงขึ้นมา เราจะมีสติมีปัญญาทำอย่างนี้ แล้วทำอย่างนี้ปั๊บ เรามีครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ท่านพยายามจะรักษา รักษา ท่านจะให้อุบายไปเรื่อยๆ ให้อุบายไปเรื่อยๆ เราจะทำสิ่งใดก็แล้วแต่ เราจะมีความสามารถขนาดไหนก็แล้วแต่ ถ้ามีครูบาอาจารย์ของเรา ท่านจะยืนอยู่สูงกว่าเราตลอด มนุษย์ที่อยู่สูงกว่าเรา ท่านมองลงมาท่านเห็นหมดแหละ แล้วท่านพยายามจะดึงให้เราขึ้นไป มนุษย์ที่ยืนอยู่สูงกว่า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา
รู้สัตว์ชนสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยายามจะดึงเราขึ้นๆ ดึงที่ไหน ดึงที่หัวใจใจ

เวลานางวิสาขาเป็นพระโสดาบันเป็นที่ไหน เป็นที่หัวใจนั้น ไม่ได้เป็นที่ร่างกายนี้ เป็นที่
ในหัวใจนั้น แต่ในหัวใจนั้นเป็นบับ มันก็ให้ร่างกายเป็นไปด้วย เพราะคนเคารพนับถือใจ นี้ใจ
ถ้ามันเป็นจริงๆ เป็นอย่างนี้

พูดถึงถ้ามันมีสปีริต สปีริตขึ้นมามันก็ทำเพื่อประโยชน์ มันเป็นประโยชน์ มันดีเป็นเงิน
ไม่ได้ มันดีเป็นสิ่งที่มีความค่า เรามองไม่เห็น แต่มีความค่ามาก เหมือนวัฒนธรรม วัฒนธรรมความ
เชื่อของสังคม เราก็ดูถูกดูแคลนกัน ดูถูกดูแคลนกัน เพราะวัฒนธรรมความเชื่อมันหล่อเลี้ยง
หัวใจนะ มันหล่อเลี้ยง คุณดี ถึงคราวประเพณีวัฒนธรรม ทำสิ่งใด สังคมใด ชนกลุ่มใดเขาเชื่อของ
เขา เขาทำของเขาเป็นวัฒนธรรมของเขา วัฒนธรรมของเขามันสมานให้สังคมนั้นมีปสาทะ มี
ความเข้าใจกัน มันมีประโยชน์ทั้งนั้นนะ ถ้ามีประโยชน์ มันดีเป็นเงินเป็นทองไม่ได้ สภาวะ
แวดล้อม เวลาไม่เห็นมีค่าสิ่งใดเลย แต่ไปฟื้นฟู เงินถล่มลงไปเลย ถมขนาดไหนก็เอามันขึ้นมา
ไม่ได้ ความเชื่อของสังคมใด วัฒนธรรมประเพณีใด เราจะเอาเงินที่ไหนไปถมล่ะ ตอนนี้ก็
กลับมาที่เด็กนี่แหละ กลับมาฟื้นฟูที่เด็ก อะไรก็ยึดยึดลงไปที่เด็กนั่นแหละ ต้องเด็กทั้งนั้นนะ

ถ้ามันมีความค่าๆ นี้พูดถึงการศึกษา เราเทียบเคียงมาให้เป็นธรรมะ แล้วธรรมะขึ้นมา เราก็
ต้องการความจริงทั้งนั้น เราก็ต้องการของเรา ฉะนั้น สิ่งที่เขาได้มา เราก็ชื่นชมนะ แต่เขาแลกมา
ด้วยหยาดเหงื่อแรงงานของเขา เขาทำของเขา ถ้าเขาทำของเขา เขาประสบความสำเร็จ เราก็
ชื่นชมเขา แต่ชื่นชมแล้ว เวลาเราทำอะไรมันต้องลงไปทีนั้น ลงไปที่หยาดเหงื่อแรงงานอันนั้น
แล้วหยาดเหงื่อแรงงานอันนั้นถึงทำให้เราเป็นคนดีขึ้นมา

เขาตีกินอีก “สังคมอุปถัมภ์ อุปถัมภ์คำชุกัน”

คำว่า “อุปถัมภ์” มันก็เป็นชาติตระกูลก็มาอุปถัมภ์นั่นแหละ เราอุปถัมภ์ ถ้าไม่อุปถัมภ์มัน
จะดูแลกันได้อย่างไร แต่เวลาถ้ามันเข้าสู่สังคมแล้วมันก็วัดกันด้วยความสามารถทั้งนั้นนะ
ความสามารถของคน ความสามารถของผู้ที่กระทำมันต้องทำให้ได้ ถ้ามันมีธรรมนะ ธรรมากิ
บาล เราทำเพื่อประโยชน์กับเราไป ทำเพื่อความจริงของเรา ถ้าเป็นความจริงได้มันก็เป็นความ
จริงได้นะ ถ้าความจริงขึ้นมามันเป็นอย่างนี้มันจะเป็นประโยชน์ นี่ประโยชน์

ฟังธรรมๆ มีสิ่งใด ธรรมะเป็นธรรมชาติ ถ้าครูบาอาจารย์ของเราถ้าจิตใจเป็นธรรมนะ มันมองสิ่งใดเป็นธรรมไปหมดเลย นี่ธรรมะเป็นธรรมชาติ

ถ้าจิตใจเรากิเลสหนา ธรรมะเป็นธรรมชาติใหม่ เห็นทองคำมันก็จะกลัวของเขาแล้ว เห็นอะไรมันจะไปเอาของเขาหมด เป็นธรรมชาติหรือ มันเป็นธรรมชาติอยู่ มันเป็นสังขารมอยู่ แต่จะไปหยิบไปฉวยมาเป็นของเราๆ มันเป็นของเราได้ใหม่ละ ถ้าหยิบฉวยมันก็ผิดกฎหมาย หยิบฉวยมาเคี้ยวตำรวจก็จับ

แต่ถ้ามันเป็นของของเราเขามอบให้ๆ หมดละ นี่ไง ถ้าเป็นของของเรา เราปฏิบัติขึ้นมา ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ถ้ามันเป็นจิตใจที่เป็นธรรมแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดอย่างนั้นว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ มันมีของมันอยู่อย่างนั้น แต่ผู้ปฏิบัติขึ้นมาจิตใจของคนที่ปฏิบัติมันเหนือธรรมชาติ เพราะมันข้ามพ้นธรรมชาติไป

ธรรมชาติคือการเวียนว่ายตายเกิด ธรรมชาติคือวัฏฏะ แต่ถ้ามันประพาศปฏิบัติไปแล้ว หัวใจของเราทำลายภวาสวะ ทำลายภพ มันพ้นจากวัฏฏะ มันเหนือวัฏฏะมันเลยเหนือธรรมชาติ เอวัง